

La voluntat de recrear una època concreta va ser una de les llavors de la novel·la?

—Sí. Volia fer una novel·la ambientada al segle XIX, on els conflictes col·lectius i els individuals es mesclassin. D'una banda, volia mostrar els mecanismes de funcionament d'una societat —la mallorquina del primer terç del segle XIX— i, de l'altra, volia veure com es comportaven uns individus posats en una situació de conflicte, que és quan controlen menys les reaccions i aquestes es presenten més depurades.

—**Retrata un moment de transició, convuls i apassionant.**

—Van passar moltes coses en poc temps. S'acabava l'Antic Règim i començava el liberalisme parlamentari, cosa que propiciava tensions i confluències molt diverses. La Inquisició, per exemple, ja era una institució en la qual pocs creien, però l'absolutisme volia conservar-la com a emblema de la seva existència. Molts partidaris de la Inquisició ho eren, no per raons teològiques, sinó ideològiques. També hi havia gent d'església que volia que s'abolís. L'Església de l'època, molt poderosa, estava plena de conflictes interns. Hi havia des de clergues reaccionaris fins al bisbe Nadal, el primer bisbe diguem-ne progressista de la història de Mallorca. Ell i els seus col·laboradors es mereixen una alta consideració intel·lectual i moral. Amb tot, el tema de la Inquisició em va venir una mica sobrevingudament. Jo tenia previst escriure sobre associacions liberals, fins que vaig descobrir el procés contra el canonge Pere Joan Molines.

—**Té una base històrica real.**

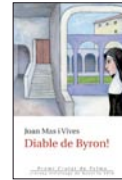
—Sí. És un procés inquisitorial que es va dur a terme entre 1812 i 1819 contra un canonge acusat d'haver mantingut relacions sexuals amb monges. Durant el procés algunes de les monges en parlaren com d'un home capaç dels comportaments sexuals més extrems. Jo, això, ho resolc en un seguit de monòlegs, però després construeixo tota una galeria de personatges al voltant del canonge que

Joan Mas i Vives

«He escrit una història d'històries de lluites pel poder»

Joan Mas i Vives (Maria de la Salut, Mallorca, 1951) és professor de literatura de la UIB. Ha estudiat a fons la literatura, el teatre i la política del segle XIX mallorquí. Ara hi ha ambientat la seva nova novel·la, *Diable de Byron!* (Premi Ciutat de Palma 2016).

Diable de Byron!

JOAN MAS I VIVES

Leonard Muntaner Editor

Palma, 2017

286 pàgines

em serveixen per narrar la mobilitat social de l'època.

—**En què es notava aquesta mobilitat?**

—La noblesa perdia els seus atributs, els mercaders cada vegada tenien més diners i eren més poderosos, alguns professionals liberals —els advocats— guanyaven protagonisme, els amos de les possessions començaven a adquirir les terres que fins aleshores havien conreat a compte d'un senyor... Tot això és motiu de conflicte: els que tenen el poder volen conservar-lo i els que no el tenen volen aconseguir-lo. He escrit una història d'històries de lluites pel poder.

—**La paleta de personatges és socialment representativa.**

—Hi ha personatges de dues generacions diferents. Hi ha els que tenen uns 60 anys —un noble, un xueta ric, un mercader, una mestra afrancesada— que estan molt gelosos del que tenen i són capaços de maquinari qualsevol intriga per perpetuar la seva posició de poder. I hi ha els joves, que irrompen en la societat i que no accepten les normes de joc que els volen imposar els més grans.

—**Hi ha capítols en tercera persona omniscient —el gruix de la història— i després hi ha els monòlegs del canonge Molines.**

—Quan estàs tan immers dins una època, te n'arribes a sentir habitant, i això es nota fins i tot en la manera de narrar. La novel·la, per tant, inclou les formes de narrar pròpies de principis del XIX: hi ha una trama d'aventures, intensa, i unes maneres de presentar l'acció en què la narrativitat és preeminent. Però tampoc volia renunciar al món modern, per això la trama més aventurera es compagina amb els monòlegs del canonge.